

ПРОТОКОЛ

№ 1/ 08.07.2019 г.

УЧРЕДИТЕЛНО ЗАСЕДАНИЕ НА СЪВЕТА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ ПО ЗАКОНА ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ

Днес 08.07.2019 г., в сградата на институцията на омбудсмана на Република България, с адрес: гр. София, ул. „Георг Вашингтон“ № 22, Заседателна зала, се проведе учредително заседание на Съвета за наблюдение по Закона за хората с увреждания.

Присъстваха следните членове на Съвета:

1. Мая Манолова – Председател на Съвета за наблюдение и представител на омбудсмана на Република България
2. Хюсеин Исмаил – представител на омбудсмана на Република България и заместващ доц. д-р Диана Ковачева
3. Доц. д-р Баки Хюсеинов – представител на Комисията за защита от дискриминация
4. Златина Касърова – Дукова – представител на Комисията за защита от дискриминация и заместваща доц. д-р Ана Джумалиева
5. Доц. д-р Стоян Ставру – представител на Българската академия на науките
6. Васил Долапчиев – представител на неправителствените организации на и за хората с увреждания
7. Весела Одажиева – представител на неправителствените организации на и за хората с увреждания
8. Ива Поповска – представител на неправителствените организации на и за хората с увреждания
9. Илиана Малинова – представител на неправителствените организации на и за хората с увреждания.

Секретари: Иван Дечев и Кристина Лалова

Присъстваха и представители на други институции, неправителствени организации и медии, изброени в приложен към протокола списък.

Заседанието беше открито в 11:00 ч. от г-жа Мая Манолова, в качеството ѝ на домакин и председател на администрираща Съвета за наблюдение институция.

Заседанието протече при следния дневен ред:

I. Официално откриване.

Г-жа Мая Манолова приветства присъстващите членове на Съвета за наблюдение и представителите на институциите и неправителствените организации.

Тя накратко представи функциите и структурата на Съвета, процедурата за избор на членове – представители на неправителствените организации, конкретния състав и отбеляза някои от актуалните проблеми по правата на хората с увреждания, по които Съветът може да вземе отношение.

Даде думата и на официалните гости:

Г-н Бисер Петков – министър на труда и социалната политика, приветства Съвета. В отговор на поставените за обсъждане въпроси даде разяснения по изпълнение на новото законодателство за хората с увреждания. Информира какви действия са предприети от социалното министерство и неговите структури, за да бъдат уведомени правоимащите хора с увреждания за възможностите за кандидатстване и ползване на личната помощ.

Г-н Кирил Ананиев – министър на здравеопазването, приветства Съвета. В отговор на поставените за обсъждане въпроси пое ангажимент да се въведе справедлив механизъм, който да позволи на всички хора с увреждания с експертно решение след 3 август 2018 г. да се ползват от възможността за преразглеждане на експертното им решение по новите правила от 11 юни 2019 г., при облекчена процедура.

Уведоми, че се очаква до края на месец август да приключи процедурата по съгласуване и приемане на Приложение 1 на Наредбата за медицинската експертиза. Разясни, че се работи за въвеждане на ICFсистемата.

Доц. д-р Баки Хюсеинов – заместник-председател на Комисията за защита от дискриминация и член на Съвета за наблюдение, приветства Съвета. Запозна участниците на заседанието с функциите на Комисията за защита от дискриминация, с дейността на специализирания състав по признак „увреждане“ и препоръките по този признак. Разясни за кампанията за достъпна среда. Увери, че от Комисията и от Съвета ще се търси диалог, с научните среди и с представителите на гражданското общество.

Г-жа Веска Събева – председател на Асоциацията на родителите на деца с епилепсия и заместник-председател на Националния съвет за хората с увреждания, приветства Съвета. Поздрави за конституирането на този дългоочакван орган за хората с увреждания.

Г-н Минчо Коралски – изпълнителен директор на Агенцията за хората с увреждания, приветства Съвета. Разясни, че очаква Съветът за наблюдение да си сътрудничи с механизма по координация в областта на политиката за правата на хората с увреждания, определен по Закона за хората с увреждания.

Г-н Петър Велчев – председател на Съюза на военноинвалидите и военнопострадалите, приветства Съвета.

II. Организационни въпроси на Съвета за наблюдение.

Омбудсманът постави на обсъждане и за вземане на решения следните въпроси:

1. Определяне на заместник-председател - представител на НПО в Съвета;
2. Разработване на правила за организацията и дейността на Съвета;
3. Приемане на годишна програма за дейността на Съвета.

Г-жа Манолова предложи решенията по организационните въпроси да бъдат взети на отделно заседание след закриване на официалната му част.

III. Актуални проблеми по правата на хората с увреждания

Г-жа Манолова запозна членовете на Съвета и гостите с важни проблеми, поставени от хората с увреждания в постъпващите при омбудсмана жалби и чрез горещата линия.

По Закона за личната помощ

Г-жа Манолова запозна членовете на Съвета, представителите на другите институции, неправителствените организации и медиите за затрудненията, които правоимащите по Закона за личната помощ срещат при кандидатстването за личната помощ. Представи данни към средата на месец юни за броя издадени направления за ползването на личната помощ. Посочи, че основна причина за малкия им брой е липсата на адекватна информация за възможностите за ползване на личната помощ.

По въпроса за асистентските услуги за възрастни хора и за хората с увреждания, извън обхвата на личната помощ.

Г-жа Манолова представи проблемите, които ще възникнат след преустановяването на програмите за лични асистенти.

По въпроса за несправедливото групиране на имащите право на финансова подкрепа по чл. 70 от Закона за хората с увреждания

Г-жа Манолова даде думата на Хюсеин Исмаил - началник отдел Права на хората с увреждания и дискриминация при омбудсмана, да представи констатираните проблеми:

Г-н Исмаил представи накратко четири групи граждани, които считат, че несправедливо са поставени в група, получаваща по-неблагоприятен за тях размер на финансова подкрепа:

- хората с увреждания с над 90 на сто степен на увреждане с определена чужда помощ, които получават пенсия за военна инвалидност;
- хората с увреждания, които са били със социалната пенсия за инвалидност, но поради смърт на родител/родители получават вместо това наследствена пенсия;
- хората с увреждания с право на чужда помощ, които получават пенсия за осигурителен стаж и възраст;
- хората с увреждания с определени от 71 до 90 на сто степен на увреждане, които са получавали едновременно месечни добавки за социална интеграция по отменения Закон за интеграция на хората с увреждания /ЗИХУ/ и социални пенсии за инвалидност, изплащани съгласно § 22т от преходните и заключителните разпоредби на Кодекса за социално осигуряване.

Беше представена и следната актуална статистическа информация от НОИ за съответните групи пенсионери:

- хората, които получават лична военноинвалидна пенсия – 170 души;
- пенсионерите, които получават наследствена пенсия с добавка за чужда помощ – 2 126 души;
- хора с увреждания, които получават лична пенсия за осигурителен стаж и възраст с добавка за чужда помощ – 30 342 души.

Г-жа Манолова даде думата на участниците в заседанието.

Г-жа Мая Василева, заместник-изпълнителен директор на Агенцията за социално подпомагане, информира за предприетите действия от Агенцията за провеждане на разяснителна кампания за личната помощ.

Г-жа Веска Събева отбеляза, че е важно да се установи броят на хората с увреждания, които са подали заявления за оценка на потребностите само за личната помощ, а не общия брой.

Г-жа Румяна Петкова, изпълнителен директор на Агенцията за социално подпомагане, разясни, че над 50 000 информационни брошури са напечатени и вече са изпратени на 28-те

Регионалните дирекции за социално подпомагане и до всички дирекции „Социално подпомагане“ в страната. Изпратени са 8 указания във връзка с прилагането на новото законодателство за хората с увреждания. Уведоми, че на 11 юли предстои кръгла маса, на която ще бъдат обсъдени отново всички въпроси, свързани с личната помощ и кандидатстването за включването в нея. Увери, че на кръглата маса ще има нови, актуални данни за подалите документи за оценка на броя часове лична помощ.

Г-жа Мая Манолова подчерта, че е от огромно значение всеки правоимащ да бъде лично и по подходящ начин информиран от социалните работници относно възможностите за кандидатстване за личната помощ.

Г-жа Илиана Малинова уведоми, че всички, които са в листата на чакащите за личен асистент и за резидентни услуги, следва да бъдат уведомени за възможността за ползване на личната помощ. Посочи, че общините са доставчици на социалните услуги и биха могли да разясняват на гражданите с увреждания.

Г-жа Нели Димитрова, от НГИ „Системата ни убива“ отбеляза, че в брошурата на Агенцията за социално подпомагане следва да се добави и коефициентът, с който ще нараства възнаграждението на личните асистенти, както и че през 2021 г. ще отпаднат ограниченията в Закона за личната помощ.

Министър Петков също подкрепи позицията, че е необходимо хората с увреждания да бъдат информирани за възможностите за ползване на личната помощ.

Г-н Петър Велчев, подчерта колко е важно на тези, останали вече само 170 човека, с право на военноинвалидна пенсия с право на чужда помощ, които са отдали здравето си за родината и спокойствието на гражданите, да им бъде предоставена справедлива финансова подкрепа, като се има предвид, че тези граждани също получават "нетрудови" пенсии, както получаващите социална пенсия за инвалидност. Според негови изчисления, 300 000 лева годишно биха били достатъчни, за да се покрият разходите за осигуряване на финансовата подкрепа за тези граждани по чл. 70, т. 5 от Закона за хората с увреждания.

Г-н Минчо Коралски обърна внимание на предизвикателствата, които предстоят във връзка със създаването на Държавната агенция за хората с увреждания. Отбеляза, че всички заинтересовани страни следва да започнат дискусиите и да дават своите предложения към Агенцията за хората с увреждания за сериозната промяна, която предстои по отношение на промяната на статута на Агенцията за хората с увреждания като Държавна агенция от 1 януари 2021 г.

По въпроса за промените в реда за извършване на медицинска експертиза

Омбудсманът изрази притесненията си, породени от промени в Наредбата за медицинската експертиза, и по-специално от предоставения едномесечен срок за преосвидетелстване, предоставен с параграф 3 от Постановление № 139 от 6 юни 2019 г., обн. ДВ. бр. 46 от 11 Юни 2019г., в сила от 11.06.2019 г., за изменение и допълнение на Наредбата за медицинската експертиза.

Г-жа Манолова даде думата на участниците в заседанието.

Проведена беше дискусия, в която взеха участие г-н Васил Долапчиев, г-н Петър Велчев и г-н Минчо Коралски.

След като бяха представени и други съображения от присъстващите, г-н Ананиев пое

ангажимент да отпадне срока, в рамките на който гражданите, преосвидетелствани след 03 август 2018 г. и преди новите промени, ще могат да поискат преразглеждане на медицинските им оценки по облекчената процедура.

Г-жа Манолова благодари на всички участници в заседанието.

Уведоми, че след приключване на официалната публична част Съветът за наблюдение ще продължи заседанието, като ще бъдат обсъдени и взети решения за общи действия по проблемите.

Публичното заседание приключи в 13 ч.

**ЗАСЕДАНИЕТО САМО МЕЖДУ ЧЛЕНОВЕТЕ НА СЪВЕТА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ
ПРОДЪЛЖИ В 13.10 Ч.**

По отделните въпроси Съветът за наблюдение взе следните решения:

Решение 1

Решение 2

Решение 3

Решение 4

Решение 5

Решение 6

Решение 7

В качеството си на администрираща дейността на Съвета за наблюдение институция, омбудсманът ще организира привеждането в изпълнение на взетите решения, като:

- **уведоми компетентните институции и лица за препоръките и поиска информация за предприетите от тях действия;**
- **подготви и съгласува до следващото редовно заседание текстовете на правилник за организацията на дейността и годишна програма за дейността на Съвета за наблюдение.**

Поради изчерпване на темите за обсъждане и въпросите за решаване от Съвета за наблюдение, г-жа Манолова закри заседанието в 13.30 ч.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Заповед за определяне състава на Съвета за наблюдение
2. Списък на присъствалите

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Име, фамилия, подпис

ЧЛЕНОВЕ: